

Beschrijving basisondersteuning meer- en hoogbegaafdheid SWV VO 30 06

*Met, door en voor alle scholen binnen SWV VO 30 06 is een regionale norm voor de basisondersteuning (basisaanpak en basis+ traject) beschreven, vooruitlopend op de landelijke norm basisondersteuning¹. Naast een algemene norm voor de basisondersteuning, zijn er drie gebieden verbijzonderd en apart beschreven: dyslexie, meer- en hoogbegaafdheid en leergedrag. Deze notitie beschrijft de regionale basisnorm **meer- en hoogbegaafdheid (MHB)**².*

Het ondersteuningsaanbod voor meer- en hoogbegaafdheid is schoolspecifiek: Op scholen met een aanbod van de leerwegen havo, vwo en gymnasium zullen vaker leerlingen voldoen aan kenmerken van meer- en hoogbegaafdheid. Binnen deze scholen zijn onderstaande punten verder uitgewerkt en beter zichtbaar. Hier zal ook meer worden geïnvesteerd in professionalisering op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid. Op scholen met een aanbod van de leerweg vmbo is ten minste basiskennis over de signalen van meer-en hoogbegaafdheid aanwezig.

Definitie

Er zijn diverse theorieën en modellen over (hoog)begaafdheid beschikbaar voor de onderwijspraktijk. De volgende definities worden in samenhang met elkaar gebruikt:³

- (Hoog)begaafdheid is geen eendimensionaal begrip dat is uit te drukken in een criterium als een IQ "score" > 130. Een hoge score is wel een sterke indicatie van een hoge intelligentie, maar een lagere score sluit dit niet uit. (Hoog)begaafdheid omvat in ieder geval meer dan een hoge intelligentie en intelligentie omvat meer dan een IQ test meet (Gardner, Sternberg).
- De ontwikkeling van talent is een langdurig en dynamisch proces. Zowel persoonlijkheidseigenschappen als de interactie met de omgeving zijn medebepalend voor de mate waarin het aanwezige potentieel tot zijn recht komt (Mönks, Heller en Gagné).
- (Hoog)begaafde leerlingen beschikken over een in aanleg aanwezig potentieel om tot uitzonderlijke prestaties te komen, behorend bij de beste 10% op één of meerdere begaafdheidsgebieden (Gagné).
- Een (hoog)begaafde leerling beschikt over een hoge intelligentie in combinatie met een creatief denkvermogen (Renzulli, Mönks, Sternberg).
- Daarnaast is er sprake van een intrinsieke motivatie (doorzettingsvermogen) om een taak te volbrengen. Dit uit zich onder andere in een sterke gedrevenheid wanneer iets hun interesse heeft (Renzulli, Mönks).
- (Hoog)begaafdheid is domeinspecifiek (Gardner, Heller en Gagné).

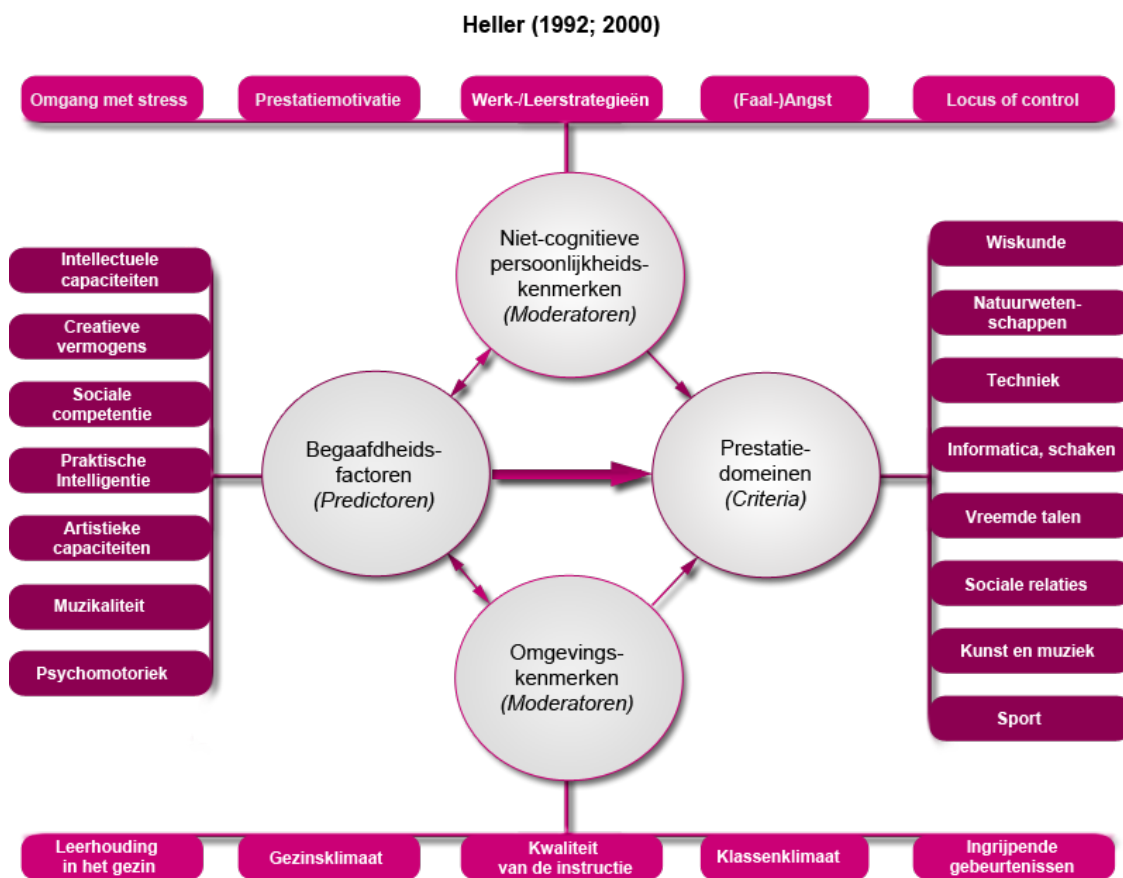
¹ Website SWV VO 30 06: [Regionale norm basisondersteuning](#)

² In de tekst verwijst 'MHB' naar 'meer- en hoogbegaafdheid'.

³ Er is geen eenduidige wetenschappelijke definitie van (hoog)begaafdheid. Voor dit beleidsstuk zijn de meest gangbare definities van (hoog)begaafdheid gekozen. Wanneer onderzoek leidt tot nieuwe (betere) inzichten, zullen wij onze omschrijving en beleid daarop aanpassen.

Bron: <https://www.begaafdheidsprofielscholen.nl/hoogbegaafdheid>

Voor de onderwijspraktijk wordt tevens het model van Heller ingezet:

BRON: HOOGBEGAAFDHEID.SLO.NL

Signalering

- In de school is er beleid en aandacht voor MHB en is deskundigheid aanwezig.
- De ondersteuningsroute voor MHB-leerlingen binnen de school is duidelijk omschreven en vindbaar voor vakdocenten, mentoren/coaches, leerlingen en ouders.
- De school heeft in de overgang van PO-VO aandacht voor MHB-kenmerken, waaronder onderpresteren, en heeft afspraken over de aanpak en ondersteuning.
- Scholen gebruiken het leerlingvolgsysteem om de ontwikkeling en prestaties van MHB-leerlingen te volgen.
- Scholen hebben in de signalering ook specifiek aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van MHB-leerlingen.

Aanbod in de basisaanpak

- In het reguliere onderwijsaanbod is aandacht voor talentontwikkeling van MHB-leerlingen.
- Scholen bieden MHB-leerlingen de mogelijkheid om hun kennis en vaardigheden verder te ontwikkelen door middel van verrijking en verbreding van het curriculum. Dit kan inhouden dat er extra vakken, projecten of buitenschoolse activiteiten worden aangeboden.
- Scholen bieden een flexibele leeromgeving: MHB-leerlingen krijgen de mogelijkheid om sneller door de stof te gaan en/of krijgen extra tijd voor verdieping.
- De school heeft mogelijkheden om de leerstof te compacten, te verdiepen en te versnellen.
- Het MHB-aanbod is zowel klassikaal als individueel georganiseerd.

- Scholen zijn in staat zijn om extra ondersteuning te bieden aan MHB-leerlingen, bijvoorbeeld door het aanbieden van coaching, mentoring of begeleiding op sociaal-emotioneel gebied.

Basis+traject

Bij een grotere ondersteuningsbehoefte op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid organiseert iedere school een (kortdurend) basis+traject.

Deskundigheid /expertise

- Er is deskundigheid binnen de school aanwezig om leerlingen met MHB-kenmerken, waaronder onderpresteren, te signaleren.
- Er is deskundigheid binnen de school aanwezig om een analyse te maken welk aanbod passend is bij de ondersteuningsbehoefte van een MHB-leerling.
- Er is deskundigheid binnen de school aanwezig die de verschillende geledingen binnen de school ondersteunt in het aanbod voor MHB.
- Scholen zorgen dat de kennis over MHB actueel is.

Randvoorwaarden

- Binnen de school heerst een waarderend perspectief en groei-mindset ten aanzien van MHB-leerlingen.
- Bij vermoedens van MHB door ouders en/of onderwijsprofessionals worden de mogelijkheden van de leerling en de school verkend.
- De school heeft een duidelijk aanspreekpunt voor leerlingen, ouders en collega's voor MHB.
- Afspraken rondom MHB zijn vastgelegd en beschreven in een openbaar document.
- De school monitort en evalueert jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en het onderwijsaanbod voor MHB-leerlingen, en past deze waar nodig aan.

Samenwerking en communicatie

- Scholen informeren leerlingen, ouders en personeel over het beschikbare onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor MHB-leerlingen, bijvoorbeeld via de website, nieuwsbrieven, ouderbijeenkomsten en/of sociale media.
- Scholen werken actief samen met ouders door hen te betrekken bij het vaststellen welke ondersteuning nodig is om tegemoet te komen aan de specifieke behoeften van de MHB-leerling, ook als er handelingsverlegenheid optreedt.
- PO- en VO-scholen in de regio zijn op de hoogte van de mogelijkheden die de school biedt aangaande MHB.